

П Р А В И Л А

ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА РАЗСЛЕДВАНИЯ И ПРОВЕРКИ ПО СИГНАЛИ, ЖАЛБИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ДО КОМИСИЯТА ЗА ПУБЛИЧЕН НАДЗОР НАД РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Обхват и предназначение

Чл. 1. (1) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори извършва разследвания по своя преценка или при получени сигнали и предложения за предполагаеми нарушения на Регламент (ЕС) № 537/2014 и на ЗНФО, свързани с надзорната дейност на комисията съгласно чл. 12 от същия закон.

(2) В случаите по ал. 1 комисията може да бъде подпомагана от съответните органи на Института на дипломираните експерт-счетоводители.

(3) При получаването на сигнали за нарушения при предоставянето на услуги, различни от задължителен финансов одит и/или свързани с одита услуги, Комисията може да възложи на Института на дипломираните експерт-счетоводители извършването на проверки по тях.

(4) Предмет на тези правила са действията по разглеждане, вземане на решения и извършване на разследвания и възлагане на проверки по сигнали, жалби и предложения до комисията във връзка с надзорните й правомощия съгласно Закона за независимия финансов одит по отношение дейността на регистрираните одитори и на Института на дипломираните експерт-счетоводители.

(5) Подаден сигнал, жалба или предложение не спира изпълнението на оспорен акт или извършването на определена дейност, освен ако Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в решението си за започване на разследване или възлагане на проверка не разпорежи спиране на изпълнението.

Понятия

Чл. 2. (1) Сигнал е уведомяване на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори за неправилно извършване на независимия финансов одит, разбирано като незадоволително качество на дейността съгласно Закона за независимия финансов одит, за нарушения на други нормативни разпоредби, както и за неизпълнение изискванията на приложимите одиторски стандарти.

(2) Жалба е писмено уведомяване на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори от засегнато лице от дейността на регистриран одитор във връзка с изпълнението на ангажименти за независим финансов одит или предоставени на свързани с одита услуги на предприятия от обществен интерес в нарушение на Регламент (ЕС) № 537/2014 и на ЗНФО.

(3) Предложения могат да се правят за решаване на въпроси, свързани с надзорната дейност на комисията.

(4) Разследване е изпълнението от инспектори на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори на съвкупност от процедури за преглед на работата на регистрираните одитори с цел разкриване и оценяване на неправилно изпълнение на ангажименти за задължителен финансов одит и свързани с одита услуги спрямо изискванията на приложимите одиторски стандарти и на законовите разпоредби. При извършване на разследванията може да бъдат наемани външни експерти по чл. 88 ал. 4.

(5) Проверка е изпълнението от контролори на Съвета за контрол по качеството на одиторските услуги при Института на дипломираните експерт-счетоводители на съвкупност от процедури за преглед на работата на регистрираните одитори с цел разкриване и оценяване на неправилно изпълнение на ангажименти, различни от задължителен финансов одит на предприятия от обществен интерес, включително и свързани с одита услуги спрямо изискванията на приложимите професионални стандарти и Регламент ЕС) № 537/2014. В екипите за извършване на проверките може да участват и инспектори от комисията.

Критерии за допустимост

Чл. 3. (1) Не се разглеждат сигнали и предложения, които:

1. засягат личния живот на регистрираните одитори или лица от одиторски дружества

2. отнасят се до дейност, извън правомощията на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори;

3. са постъпили повторно по въпрос, по който има вече постановено решение, освен ако са във връзка с изпълнение на решението или се основават на нови факти и обстоятелства.

(2) Анонимни предложения и сигнали, както и такива за нарушения, извършени преди повече от пет години по смисъла на чл. 34, ал. 2, изр. последно от Закона за административните нарушения и наказания, се докладват на председателя на комисията, но не се разглеждат, освен ако не са с голямо обществено значение. Когато жалбата или сигналът са с голямо обществено значение председателят предлага на комисията да вземе решение за извършване на разследване или възлагане на проверка по своя инициатива.

(3) Когато предметът на сигнала, жалбата или предложението е от компетентността на друг административен орган, постъпилият сигнал или предложение се препраща, а подателят се уведомява писмено за предприетите действия.

РАЗДЕЛ II

ПРОИЗВОДСТВО ПО РАЗГЛЕЖДАНЕ НА СИГНАЛИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Приемане, регистриране и разпределение на сигналите и предложенията

Чл. 4. (1) Сигналите и предложенията могат да бъдат писмени или устни, да бъдат подадени лично или чрез упълномощен представител, с помощта на общодостъпни технически средства, в деловодството на комисията или в кутията за сигнали и предложения. Жалбите могат да бъдат само писмени.

(2) Жалбата се подава в писмена форма, регистрира се от жалбоподателя в деловодството на КПНРО и трябва задължително да съдържа:

1. посочване на институцията, до която се подава – КПНРО

2. трите имена и адрес, телефон, факс и електронен адрес, ако има такъв - за българските граждани;

3. трите имена и адрес, личния номер - за чужденец, и адреса, заявен в съответната администрация, телефон, факс и електронен адрес, ако има такъв;

4. фирмата на търговеца или наименованието на юридическото лице, изписани и на български език, седалището, последния посочен в съответния регистър адрес на управление и електронния му адрес;

5. означение на нарушението на Регламент (ЕС) № 537/2014 и/или на ЗНФО;

6. указание в какво се състои нарушението;

7. в какво се състои искането;

8. подпис на лицето, което подава жалбата или протеста.

(3) В жалбата подателят е длъжен да представи писмените доказателства, с които разполага.

(4) Ако жалбата не отговаря на горепосочените изисквания, на подателят се изпраща съобщение за отстраняване на допуснатите нередовности в 7-дневен срок от получаване на съобщението.

(5) Когато не е посочен адресът на подателя, уведомяването по ал. 1 се прави чрез поставяне на обявление на определеното за това място в сградата на КПНРО в продължение на 7 дни.

(6) Ако подателят не отстрани нередовностите, жалбата заедно с приложенията се връщат, а при непълен адрес се оставят в деловодството на КПНРО на разположение на подателя.

(7) Формата на сигналите и предложенията е свободна, но те задължително трябва да съдържат:

1. данни за подателя, включително за контакт с него;

2. описание на предполагаемото нарушение;

3. данни за нарушителя;

4. времето, когато е извършено нарушението;

5. информация за това дали същият случай е в процес на разглеждане от съд или друга институция.

(8) Липсата на информация по ал. 4 не е пречка за приемане на сигнала или предложението. Всяка необходима информация може да бъде поискана при или след подаването им.

(10) При получаване на устен сигнал или предложение, съответното длъжностно лице от комисията съставя протокол, в който отразява информацията по ал. 2, както и всички факти и обстоятелства, относими към конкретния случай. В протокола се посочват датата и часът на получаване на сигнала или предложението.

(11) Кутията за сигнали и предложения се отваря в края на всяка седмица от определено със заповед на председателя на комисията длъжностно лице, като подадените чрез нея сигнали и предложения се регистрират в общия деловоден регистър и се докладват на председателя.

(12) Независимо от начина на получаване, всички сигнали, жалби и предложения се регистрират в общия деловоден регистър и се докладват на председателя. След преглед и резолюция за последващи действия, сигналът или предложението се вписва в специалния регистър за сигнали и предложения от определеното със заповед длъжностно лице.

(13) С резолюцията си председателят на комисията разпределя сигнала, жалбата или предложението на отговорно длъжностно лице или лица за проверка на допустимостта им и определя срок за извършването ѝ.

(14) Лицата, на които е възложено разглеждането на жалбата или сигнала, както и тези, извършващи разследване или проверка по него, са длъжни да:

1. не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;

2. не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала. Информация за самоличността на подателя и за фактите и обстоятелствата, посочени в сигнала могат да бъдат разкривани само в доклада за резултатите от разследването или проверката и в случаите, когато това се изисква по закон.

Проверка относно допустимост за разглеждане

Чл. 5. Длъжностното лице/лица, на които е разпределен сигналът, жалбата или предложението, извършва проверка за неговата допустимост съобразно критериите по чл. 3 и чл. 4, като събира, обобщава и анализира всички необходими доказателства за изясняване на случая. Подателят може да бъде поканен на среща, за която се съставя протокол. В определения срок се изготвя доклад относно фактите и обстоятелствата, свързани с конкретния случай, и се прави мотивирано предложение за решение. Докладът, заедно с всички събрани доказателства към него, се представя на председателя.

Решение относно започване на разследване или проверка

Чл. 6. (1) Председателят внася сигнала или предложението за разглеждане от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори на първото ѝ заседание след изготвяне на доклада по чл. 5, който представлява неразделна част от образуваната преписка.

(2) След запознаване с представените доказателства и въз основа на извършена преценка по всеки от внесените за разглеждане сигнал или предложение, комисията се произнася с решение:

1. да се извърши разследване;
2. да се възложи на Института на дипломираните експерт-счетоводители извършването на проверка, когато сигналът или жалбата са свързани с надзорната дейност на комисията съгласно чл. 12 ЗНФО;
3. да се извърши проверка на дейността на Института на дипломираните експерт-счетоводители;
4. да се изиска допълнителна информация или документи;
5. сигналът или предложението да се изпрати по компетентност до съответния орган;
6. да прекрати производството по сигнала, жалбата или преписката, като се дадат указания за изготвяне на отговор до подателя на сигнала или предложението.

(3) С решението за извършване на разследване или на проверка се определят техните срокове и обхват, както и дали е налице необходимост от привличане на външни експерти.

(4) За приетото решение се уведомяват подателят, както и лицата, чиито права или законни интереси се засягат от решението, в срок до 7 дни от приемането му. Регистриране на последващата кореспонденция се извършва по общия ред, в съответствие с Инструкцията за организацията на деловодната дейност и работата с документите в Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори.

(5) За разследванията по ал. 2, т. 1 председателят на комисията определя със заповед съставите и ръководителите на разследващите екипи, както и външните експерти когато е приложимо.

(6) Проверките по ал. 2, т. 2 се извършват по реда на настоящите правила и в съответствие с определените с решенията на комисията срокове и обхват. Съставът и ръководителите на проверяващите екипи, както и външните експерти когато е приложимо, са определят с решение на Съвета за контрол по качеството на одиторските

услуги при института при проверки относно качеството на изпълнение на ангажименти за задължителен финансов одит и/или предоставянето на свързани с одита услуги, или с решение на Управителния съвет в останалите случаи.

(7) Проверките по ал. 2, т. 3 се извършват по реда на Правилата за извършване на проверка на дейността на Института на дипломираните експерт-счетоводители.

(8) Членовете на разследващите и на проверяващите екипи трябва да са независими от съответните разследвани/проверявани регистрирани одитори и да нямат на конфликт на интереси, за което попълват декларация.

РАЗДЕЛ III

ИЗВЪРШВАНЕ НА РАЗСЛЕДВАНИЯ И ПРОВЕРКИ

Правомощия при извършване на разследване или проверка

Чл. 7. (1) При извършването на разследване или проверка председателят, членовете на комисията, както и членовете на разследващия/проверяващия екип, имат право да изискват в определени от тях срокове от:

1. разследвания/проверявания регистриран одитор:

а) документи, заверени копия на документи, сведения, справки и друга информация, които имат значение за извършване на инспекцията или разследването;

б) писмени обяснения по въпроси, свързани с инспекцията или разследването;

2. физически и юридически лица, различни от тези по т. 1 – заверени копия на документи, сведения и справки, свързани с разследването;

3. Института на дипломираните експерт-счетоводители – представянето на документи, сведения, справки и друга информация, свързана с обхвата на разследването/проверката;

4. одитните комитети – представянето на заверени копия на документи, справки и друга информация, свързани с обхвата на разследването/проверката.

(2) При провеждане на разследването/проверката лицата по ал. 1 не могат да се позовават на конфиденциалност и професионална тайна като основание за отказ за предоставяне на исканата информация.

Докладване на резултатите от разследването

Чл. 8. (1) В 7-дневен срок от приключване на фактическите проверки на място ръководителят на разследващия екип предоставя на комисията чрез председателя проект на доклад за резултатите от разследването. Комисията обсъжда представения проект на предварителен доклад и приема решение. При участие на външен експерт, към проекта на доклад се прилага и неговото писмено становище по възложените задачи. Проектът се съгласува от директора на дирекция „Инспекции и разследвания“ относно адекватност на констатациите и наличието на достатъчни и относими доказателства.

(2) След запознаване на комисията по реда на ал. 1 разследващият екип изготвя и подписва предварителен доклад в два еднообразни екземпляра, от които един за разследвания регистриран одитор и един за Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Екземпляр от доклада се връчва и на регистрирания одитор за обсъждане срещу разписка, в която се посочва, че в срок до 7 дни същият може да представи писмено възражение срещу констатациите от доклада. В срок до 7 дни от постъпване на възражението или от изтичане на дадения срок и след оценка на представените евентуални възражения и допълнителни доказателства, разследващият екип нанася уточнените корекции в проекта, изготвя и подписва окончателен доклад за резултатите от разследването.

(3) За резултатите от разследването разследващият екип изготвя и подписва окончателен доклад в два еднообразни екземпляра, от които един за разследвания регистриран одитор и един за Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Екземпляр от доклада, заедно с всички приложения към него, се връчва на регистрирания одитор срещу разписка, в която се посочва, че в 14-дневен срок същият може да представи писмено възражение срещу констатациите от доклада. В срок до седем дни от постъпване на възражението или от изтичане на дадения срок, разследващият екип изготвя писмено заключение и мотивирано предложение за решение на комисията, прилага ги към преписката от разследването и депозира същата в деловодството на комисията. Докладът се съгласува от директора на дирекция „Инспекции и разследвания“ относно адекватност на констатациите и наличието на достатъчни и относими доказателства.

(4) При необходимост и по искане на директора на дирекция „Инспекции и разследвания“ методологът и юрисконсултът на КПНРО оказват съдействие във връзка с изготвянето на доклада по ал. 3.

Решение за приключване на разследването

Чл. 9. (1) В срок до три работни дни от съставяне на заключението ръководителят на екипа представя на председателя на комисията преписката за извършеното разследване, включваща:

1. проект на доклад за резултатите от разследването;
2. доклад за резултатите от разследването, заедно с приложенията към него;
3. становище на външния експерт;
4. становище от разследваното лице, ако е представило такова;
5. заключение по представеното становище;
6. мотивирано предложение за решение на комисията.

(2) Председателят на комисията внася преписката по ал. 1 за обсъждане на заседание на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

(3) Във връзка с правото му на изслушване председателят изпраща уведомление до предполагаемия нарушител за насроченото заседание на комисията, съгласно чл. 71 ал.3, т.7, б. „в“ ЗНФО

(4) Комисията се произнася с решение относно резултатите от извършеното разследване и действията, които да бъдат предприети.

(5) Председателят на комисията предприема действия за изпълнение на решението по ал. 4.

Докладване на резултатите от проверката

Чл. 10. (1) В срок до седем работни дни от приключване на фактическите проверки на място ръководителят на проверяващия екип предоставя на СККОУ при Института на дипломираните експерт-счетоводители проект на доклад за резултатите от проверката. В срок до 7 работни дни съветът обсъжда представения проект на предварителен доклад и приема решение.

(2) След произнасяне на СККОУ проверяващият екип изготвя и подписва предварителен доклад в два еднообразни екземпляра, от които един за проверявания регистриран одитор и един за СККОУ. Екземпляр от доклада се връчва на регистрирания одитор срещу разписка, в която се посочва, че в срок до седем дни същият може да представи писмено възражение срещу констатациите от доклада. В срок до седем дни от постъпване на възражението или от изтичане на дадения срок и след оценка на представените евентуални възражения и допълнителни доказателства, проверяващият екип изготвя и подписва окончателен доклад.

(3) За резултатите от проверката проверяващият екип изготвя и подписва окончателен доклад в три еднообразни екземпляра, от които един за проверявания регистриран одитор, един за СККОУ и един за Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Екземпляр от доклада, заедно с всички приложения към него, се връчва на регистрирания одитор срещу разписка, в която се посочва, че в 14-дневен срок същият може да представи писмено възражение срещу констатациите от доклада. В срок до седем дни от постъпване на възражението или от изтичане на дадения срок, проверяващият екип изготвя писмено заключение, прилага го към преписката с всички документи от проверката и депозира същата в деловодството на ИДЕС.

Решения за приключване на проверката

Чл. 11. (1) В срок до 5 работни дни от депозирание на преписката по чл. 10, ал. 3 съветът обсъжда доклада за резултатите от проверката и приема решение.

(2) В срок до три работни дни от приемане на резултатите от проверката, един екземпляр от доклада, заедно с приложенията към него и решението на съвета по ал. 1, се предоставят от Съвета за контрол по качеството на одиторските услуги на комисията за вземане на отношение по компетентност.

(3) Председателят на комисията внася преписката по ал. 2 за обсъждане на заседание на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

(4) Комисията се произнася с решение относно резултатите от извършената проверка и действията, които да бъдат предприети.

(5) Председателят на комисията предприема действия за изпълнение на решението по ал. 4.

(6) Във връзка с правото му на изслушване председателят изпраща уведомление до предполагаемия нарушител за насроченото заседание на комисията, съгласно чл. 71, ал. 3, т. 7, б. „в“ ЗНФО

Оповестяване на решението

Чл. 12. (1) Решенията на комисията по чл. 9 и чл. 11 се съобщават писмено на подателя на сигнала или предложението в срок до 7 дни от приемането му.

(2) Когато с решението се засягат права или законни интереси на други лица, то се съобщава и на тях в същия срок.

(3) Когато сигналът или предложението са постъпили чрез народен представител, общински съветник, държавен орган, орган на местното самоуправление или чрез средствата за масова информация, решението се изпраща и на тях.

(4) Решенията за резултатите от проведените разследвания и проверки се публикуват на електронната страницата на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Приключване на производството по извършване на разследване

Чл. 13. (1) Производството по извършване на разследвания и проверки по сигнали и предложения приключва с изпълнение на решението по чл. 9 или чл. 11.

(2) Решението се изпълнява в едномесечен срок от постановяването му. По изключение, когато това се налага по особено важни причини, срокът може да бъде продължен, но с не повече от два месеца, за което се уведомява подателят.

(3) При установяване на нарушение на разпоредбите на Закона за независимия финансов одит, се съставя акт за установяване на административно нарушение и се образува административнонаказателно производство по реда на Закона за

административните нарушения и наказания. и/или производство за налагане на надзорна мярка.

(4) Ако са установени данни за извършено престъпление се уведомява прокуратурата.

РАЗДЕЛ IV

РАЗСЛЕДВАНЕ ПО ИНИЦИАТИВА НА КОМИСИЯТА

Чл. 14. (1) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори може да започне разследване или да възложи проверка по своя инициатива при постъпване на информация относно наличието на достатъчно данни за евентуално нарушение на разпоредбите на Закона за независимия финансов одит, независимо от начина на узнаването ѝ.

(2) Предложение за приемане на решение ал. 1 може да бъде направено от всеки член на комисията, включително от председателя.

(3) Когато информацията за евентуално нарушение е станала известна на длъжностно лице от администрацията на комисията, то трябва да докладва на председателя за това, при спазване на съответните вътрешни правила в зависимост от йерархичното място на заеманата от него длъжност.

(4) Комисията взема решение за започване на разследване и извършва разследването или възлага извършването на проверка при съответно приложение на разпоредбите на чл. 4-12 от настоящите правила.

РАЗДЕЛ V

АРХИВИРАНЕ НА ПРЕПИСКИТЕ ЗА ИЗВЪРШЕНИ РАЗСЛЕДВАНИЯ И ПРОВЕРКИ

Чл. 15. В срок до 7 дни след приемане от комисията на решението по чл. 9 или чл. 11, преписките по сигнали и предложения се архивират в съответствие с Вътрешните правила за дейността на учредения архив на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тези правила отменят Правилата за извършване на разследвания по сигнали и предложения до Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, приети с Решение № 127/20.12.2016 г. и изменени с Решение № 14/24.01.2017 г. на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

§ 2. Тези правила са приети на основание чл. 71, ал. 3, т. 7 ЗНФО с Решение № 52/23.02.2021 г. на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори

§ 3. Незавършените производства към датата на приемане на тези правила се довършват по реда на отменените правила.